

Konverzija terjatev v kapital družbe končana

DH-Storitve in Mlekarska zadruga Ptuj nove lastnice mlekarn – Kaj pa druge zadruge – Pomurska zadruga v stečaj ali likvidacijo

Za skrajni rok za konverzijo terjatev v lastniške deleže mlekarn je sodišče določilo osmi marec. To zdaj ni več vprašljivo. Novi glavni upnici DH-Storitve, ki so hčerinska družba Delavske hranilnice, in Mlekarska zadruga Ptuj sta to

storili. Družba DH-Storitve je odkupila terjatve Pomurske mlekarske zadruge v višini 872.903 evrov. Odkupila je terjatve Kmetijske zadruge Radgona, vredne okrog 400 tisoč evrov, in na koncu še terjatve Kmetijske zadruge Ljutomer

– Križevci, vredne nekaj več kot 900 tičin evrov. Omenjene zadruge so dobine terjatev plačane. Pomurska mlekarska zadruga pa je poravnala obveznosti do svojih članov, in to pred njihovim prestopom k Mlekarski zadrugi Ptuj.

Ob zadružnih terjatvah je pomembno omeniti odkup terjatev enega od večjih ločitvenih upnikov NLB. Te terjatve sta odkupili Mlekarska zadruga Ptuj in DH-Storitve. Terjatev Reiffaisten banke pa je bila prodana družbi B2 Kapital, ki naj bi bil predlogu prisilne poravnave naklonjena upnica. Terjatve Poštne banke pa je njena lastnica NKBM spravila pod isto streho – na NKBM. Neposredni vložek Delavske hranilnice v začetni postopek sanacije Pomurskih mlekarn je prevelik, da bi si pred ključnim korakom dovolila tveganje. Pri odkupih terjatev treh zadrug se je po naših virih ustreznost zavarovala in bodo vse tri zadruge v primeru neuspele prisilne poravnave oziroma konverzije terjatev v lastniški delež in obratni kapital družbe svoje zneske morale vrniti. Je pa nakup terjatve NLB zadosten razlog, da Delavska hranilnica nima interesa Pomurske mlekarne poslati v stečaj. Pri odkupu terjatev je zanimiva podrobnost, ki se na prvi pogled zdi nepomembna. DH-Storitve so delno prerazporedile svoje tveganje in terjatev kupile skupaj z Mlekarsko zadrugo Ptuj, ki je imela v letu 2014 20,3 milijona evrov prihodkov. Stroški (odkupljeno mleko, delo in drugi manipulativni stroški) pa so znašali 19,9 milijona evrov. Iz podatkov se vidi, da je zadruga izredno ozko specializirana v nakup in prodajo mleka. Drži, da po obsegu posla lahko nemočno plačuje svoje dobavitelje – kmete.

Da bi kot zadruga opravljala še kaj več za svoje člane, pa ne počne. Ekonomija obsega je edino jamstvo, na osnovi katerega se je zadruga lahko zadolžila za nakup dela terjatev NLB. Lahko pa to potezo Delavske hranilnice razumeamo drugače – s kreditiranjem nakupa in tem posredno vstopa Mlekarske zadruge Ptuj kot nove lastnice v Pomurske mlekarne si je zagotovila posredno kontrolo nad obnašanjem Mlekarske zadruge Ptuj kot solastnice.

Druge zadruge

Mlekarska zadruga Ptuj se je v primerjavi z drugimi zadrugami v tej zgodbi izvlekla brez večjih prask in je dolgoročno celo pridobila. Nekoliko drugače je z drugimi tremi zadrugami. V ugodnem položaju je Kmetijska zadruga Ljutomer Križevci. Bila je le nekaj več kot triodstotna solastnica Pomurskih mlekarn. Od tega je bila dobra polovina zadružno lastništvo, preostanek pa so predstavljali kmetje kot fizične osebe, ki so jih zastopali zadružni pooblaščenci. V nekoliko drugačnem položaju je KZ Radgona, ki je skupaj s Pomursko mlekarsko zadrugo obvladovala večino pooblaščenki, ki je v stečaju.

Pojdimo najprej k Pomurski mlekarski zadrugi. Edino premoženje, ki ga je imela zadruga, je bila dolgoročna finančna naložba v Pomurske mlekarne. Del tega kapitala je bil zadružen, velik del pa kapital kmetov kot fizičnih oseb, ki so prek zadruge vložili svoj kapital v pooblaščenko. Realno se je vrednost dolgoročnih naložb zmanjšala že v lanskem letu, ko je bila opravljena prva večja slabitev kapitala Pomurskih mle-

karn. V letošnjem letu po stečaju družbe pooblaščenke in glasovanju upniškega odbora tudi preostanka kapitala ni več. Pomurska mlekarska zadruga je še vedno aktivna družba, čeprav so člani prenesli svoje poslovanje na Mlekarsko zadrugo Ptuj. S prestopom so se rešili vseh tegob le navidezno. V primeru, da bi prisilna poravnava Pomurskih mlekarn propadla, bodo morale DH-Storitvam vrniti denar za poplačano terjatev. Je pa bil dokaj zvit prenos dejavnosti in platičnega prometa na Mlekarsko zadrugo Ptuj. Ta ima v tem trenutku najmanj 1,2 milijona evrov negativnega kapitala in pogojno rečeno dolg vsaj kmetov vlagateljev v Pomurske mlekarne. Ravno radi nastalih razmer bo Pomurska mlekarska zadruga naslednja, ki bo pristala v stečaju ali likvidaciji.

Nekoliko drugače je s KZ Radgono, ki bo posledično močno čutila izbris lastniškega deleža v Pomurskih mlekarnah in družbi pooblaščenki. Ker je šlo v primeru lastnjenja Pomurskih mlekarn za realen denar KZ Radgona oziroma njenih članov, ji to lahko povzroči težave. Na lanskoletni poslovni izid dogodki verjetno ne bodo vplivali, saj se je vse zgodilo v začetku letosnjega leta. Toda prej ali slej bo to izgubo moralu sanirati.

Šele zdaj se vidi, da je breme zavoženih mlekarn v resnici pristalo na rameni kmetov, ki bodo izgube pokrili na tak ali drugačen način. Največ bodo plačali Radgončani in Prekmurci, preostala dva pa sta imela z ribarjenjem v kalnem koristi, eden prej, eden pa zdaj. Škoda, da prej omenjeni niso zategnili vajeti, ampak so pustili, da je šlo, kot je šlo. J. Votek